

accounting and reporting companies the method of observation and reflection proposals is used, the improvement of employee benefits system integrated reporting is developed using method of systematization.

Results. *Proposals to improve the display of employee benefits in an integrated system of accounting and reporting enterprise are developed using a process approach and modeling. The article suggested approaches to display information about remuneration to employees in the financial statements, management reports and reporting on employee benefits, which ensured disclosure of accounting information on pension plans, accounting of losses (profits) of sequestration and final calculation of employee benefits after employment.*

Key words: *integrated reporting, international standards, accounting of employee benefits, retirement plans, management reporting.*

Надійшла до редакції 25.04.2017

УДК 657

Гейсер Е. С.,
д-р екон. наук

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна, Lyubov_0807@ukr. net

Шевченко Л. Я.,
канд. екон. наук

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОРПОРАЦІЙ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

UDC 657

Geyer E. S.,
Grand PhD
in Economic sciences

Donetsk National University of Economics
and Trade after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine
Lyubov_0807@ukr. net

Shevchenko L. Ya.,
PhD in Economic sciences

IDENTIFICATION PECULIAR FEATURES OF CORPORATIONS FOR ACCOUNTING PURPOSES

Мета. *Метою дослідження є наукове обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо понятійного визначення «корпорація» та удосконалення організаційно-методичного забезпечення бухгалтерського обліку корпорацій в умовах створення інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи, дослідження економічної сутності корпорації як інституту господарювання для формування підходів до її ідентифікації й виявлення особливостей діяльності.*

Методи. *Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Для уточнення й поглиблення економіко-правової сутності корпорації використано методи теоретичного узагальнення, групування та порівняння. Бібліометричний та бібліографічний методи застосовано при виявленні проблемних питань з бухгалтерського обліку корпорацій. Методи конкретизації, діалектичний метод, аналіз, синтез, абстрагування покладені в основу удосконалення організацій-*

© Е. С. Гейсер, Л. Я. Шевченко, 2017

но-методичних положень бухгалтерського обліку корпорацій. Методи моделювання та кореляційно-регресійного аналізу застосовано для визначення підходів до організації й методики обліково-аналітичного забезпечення корпорацій в умовах інтегрованої КІСК. Для наочного наведення статистичних даних використано графічний метод.

Результати. Визначено підходи до розуміння сутності корпорації: як корпоративного об'єднання (об'єднання підприємств, що визнане юридичною особою з розподіленими правами власності у формі акцій) та як форми об'єднання підприємств (форма об'єднання підприємств, що реалізується на основі поєднання ресурсного потенціалу її учасників з делегуванням повноважень щодо їх управління вищому органу керівництва з метою досягнення соціально-економічного ефекту), що дозволило ідентифікувати особливості діяльності корпорації як форми об'єднання підприємств в контексті визначення факторів впливу на побудову інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи для реалізації обліково-аналітичного забезпечення управління ресурсним потенціалом корпорації.

Ключові слова: інтеграція, інтегровані комп'ютерні інформаційні системи, ідентифікація, корпорація, корпоративне управління, корпоративні права, ресурсний потенціал.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економічних відносин, що характеризуються глобалізаційними процесами та укрупненням бізнесу, постає необхідність забезпечення конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішніх ринках збуту. В результаті прагнення до зростання показників та розширеного відтворення діяльності суб'єкта господарювання обумовлює формування таких процесів, як: реструктуризація, впровадження корпоративного управління, об'єднання підприємств, що впливає на формування організації та методики бухгалтерського обліку діяльності таких підприємств. Тому потреба у забезпеченні налагодження ефективних комунікаційних взаємозв'язків інформаційних потоків у корпоративному секторі актуалізує необхідність дослідження підходів до розуміння сутності корпорації та особливостей її розвитку і структурування в економічному середовищі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Основою дослідження стали праці українських та зарубіжних науковців з проблем бухгалтерського обліку й аналізу в корпораціях, забезпеченості та використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання, комп'ютеризації бухгалтерського обліку, зокрема: І. О. Бланка, О. М. Брадула, Ф. Ф. Бутинця, С. Ф. Голова, Ю. Д. Довгаля, Л. Є. Довгань, В. В. Євдокимова, Г. Г. Кірейцева, М. Д. Корінька, В. М. Костюченко, Н. М. Малюги, Н. Г. Міценко, Л. Г. Михальчишиної, Ю. Ю. Мороз, С. Ф. Легенчука, О. В. Олійник, В. В. Пастухової, В. Ф. Палія, О. І. Пилипенка, М. С. Пушкаря, К. В. Романчук, Л. М. Савчук, М. М. Салун, Я. В. Соколова, Ю. С. Цаль-Цалка, М. Г. Чумаченка, В. О. Шевчука, А. Д. Шеремета.

Аналіз праць попередників вказує на вагомість наукових та практичних результатів дослідження економіко-правового розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління корпорацій. Проте залишаються не вирішеними проблемні питання теоретичного та практичного характеру, пов'язані з: урахуванням впливу на організацію і методику бухгалтерського обліку особливостей структури та діяльності корпорацій, що здійснюється в умовах комп'ютерної інформаційної системи суб'єкта господарювання; розкриттям відповідної інформації у бухгалтерській звітності для підвищення ефективності управлінських рішень.

Метою дослідження є наукове обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо понятійного визначення корпорацій та удосконалення організаційно-методичного забезпечення бухгалтерського обліку корпорацій в умовах створення інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи, дослідження економіч-

ної сутності корпорації як інституту господарювання для формування підходів до її ідентифікації й виявлення особливостей діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Роль корпорації, як найскладнішої та найперспективнішої організаційної форми підприємництва, зростає в епоху постіндустріального інформаційного суспільства, оскільки корпорація є найбільш конкурентоспроможним елементом висококонцентрованої та інтегрованої світової економіки.

Розвиток корпоративних відносин зумовлений, перш за все, інтеграційними та трансформаційними процесами в економіці, тому найбільшого поширення набула така форма об'єднань підприємств, як корпорація. Дослідження зарубіжної та вітчизняної наукової літератури показали відсутність єдиного підходу до розуміння економічної сутності корпорації в цілому та як об'єднання підприємств і як організаційно-правової форми господарювання зокрема. Це визначає низку особливостей її функціонування в економічному середовищі, що здійснюють прямий вплив на формування сприйняття її значення для розвитку економічних відносин і діяльності суб'єкта господарювання, а також побудову концепції ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю таких об'єднань.

Оскільки корпорація є договірним об'єднанням, розглянемо сутність поняття об'єднання в довідковій літературі. Економічний та бухгалтерський словники [229,19] визначають два підходи до трактування сутності об'єднання: 1) з'єднання декількох організацій, підприємств, установ в єдину групу; 2) назва підприємства, що включає декілька підприємств, організацій, установ.

Американські фахівці з філософії й бухгалтерського обліку Дж. Сігел та Дж. Шим [1, с. 48] дають таке визначення «business combination» (об'єднання підприємств): з'єднання підприємств з одним або декількома акціонерними або неакціонерними компаніями в єдину облікову одиницю, яка продовжує види діяльності, якими ці компанії займалися до об'єднання.

Відповідно до глави 12 Господарського кодексу України [2] об'єднанням підприємств є господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності для вирішення спільних економічних і соціальних завдань. Згідно зі ст. 4 вказаної глави ГКУ об'єднання підприємств є юридичною особою.

Вагомий внесок у розвиток економічної думки теорії корпорації зробили Дж. Гелбрейт, В. Зомбарт, А. Маршал, А. Сірко, А. Сміт, Й. Шумпетер та ін.

Представник класичної школи А. Сміт [3] визначає корпорацію як акціонерну форму організації підприємства та формулює такі тенденції розвитку суспільства в контексті корпоратизації: розширення інституту найманої праці; пошук додаткових вигод за межами країни; взаємозв'язок між масою накопиченого капіталу, рівнем конкуренції та нормою прибутку; різноманітний вплив внутрішнього та зовнішнього інвестування капіталу на розвиток промисловості країни; галузевий розподіл прибутковості капіталу.

А. Маршал [4] як представник неокласичної школи, досліджуючи проблему формування корпорацій, розкриває значення великомасштабного виробництва, яке може бути забезпечено тільки з використанням потенціалу корпорації. Перевагами такого виробництва є економія кваліфікованої праці, машин та сировини, тобто ефективне використання ресурсного потенціалу корпорації. Науковець у своїх працях вперше сформулював проблему невідповідності інтересів менеджменту та акціонерів корпорацій, яка є характерною для сучасних відносин управлінців і власників корпорації.

Поняття «корпорація» у вищерозглянутих джерелах розглядається як корпоративне підприємство, що створюється злиттям капіталів з метою отримання прибутку, проте в корпоративному середовищі корпорація може функціонувати як форма об'єднання підприємств, тобто вид такого об'єднання, що актуалізує потребу дослідження її економічної сутності шляхом розгляду в науковій літературі. Тому, з метою окреслення меж об'єкта дослідження, необхідно на основі теоретичних узагальнень і критичного аналізу конкретизувати найбільш істотні аспекти змісту корпорації як організаційної форми господарської діяльності і спробувати розкрити місце обліково-аналітичного забезпечення в управлінні її діяльністю.

Розглядаючи корпорацію як будь-яку організовану групу людей та юридичних осіб, що об'єднані загальним економічним інтересом, професійною належністю, спільною економічною діяльністю, правилами поведінки, Л. Є. Довгань, В. В. Пастухова, Л. М. Савчук [5] визначають її загальні ознаки:

1) наявність юридичної особи, від імені якої ведеться бізнес, яка не відповідає за зобов'язаннями власників і за зобов'язаннями якої не відповідають власники (це відрізняє корпорацію від таких видів компаній, як, наприклад, повні або командитні товариства);

2) інституційний (правовий або персональний) розподіл функцій власності й управління;

3) колективне прийняття рішень власниками та (або) найманими менеджерами (найбільш виражений розподіл функцій управління й власності у пайових інвестиційних фондах, недержавних пенсійних фондах та інших сучасних фінансових інститутах).

Досліджуючи корпоративні права в системі бухгалтерського обліку, О. І. Пилипенко визначає, що поняття корпорації зводиться до таких формальних ознак: наявність юридично відокремленого суб'єкта господарювання — юридичної особи; розвиток організаційної структури; широкий діапазон видів діяльності (або позиції лідерства на відповідному ринку); розвинена система господарських зв'язків; наявність представницького складу професійних керівників; централізація управлінських функцій; обмежена відповідальність (акціонерів) за зобов'язаннями; можливості вільного продажу інвесторами (власниками) своїх акцій (часток) тощо [6].

Дослідження показали множину підходів до розуміння сутності корпорації в контексті її розвитку та функціонування, значення в системі економічних відносин, здатності забезпечити досягнення стратегічних цілей, визначення її інституційних та організаційних особливостей тощо. У наукових джерелах корпорацію розглядають з точки зору об'єднання декількох компаній, що здійснюють діяльність у межах загальної стратегії та визначеної мети й консолідації фінансових потоків, що вважається одним із підходів до її трактування.

Окремі дефініції характеризують це поняття як узагальнювальний термін для класифікації інституційних об'єднань, оскільки у ринковій економіці корпорація виступає основною інституційною формою підприємництва. Виходячи з цієї позиції поняття корпорація включає такі типи корпоративних середовищ, як холдинг, асоціація, консорціум, фінансово-промислова група, концерн, акціонерні товариства та ін.

Відповідно до статистичних даних динаміка формування корпорацій в Україні зображена на рис. 1.

Дані рис. 1 показують динаміку зростання кількості корпорацій в Україні. У 2011 р. Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) налічував 609 корпорацій. До 2012 р. кількість корпорацій збільшилася на 35 % і стано-

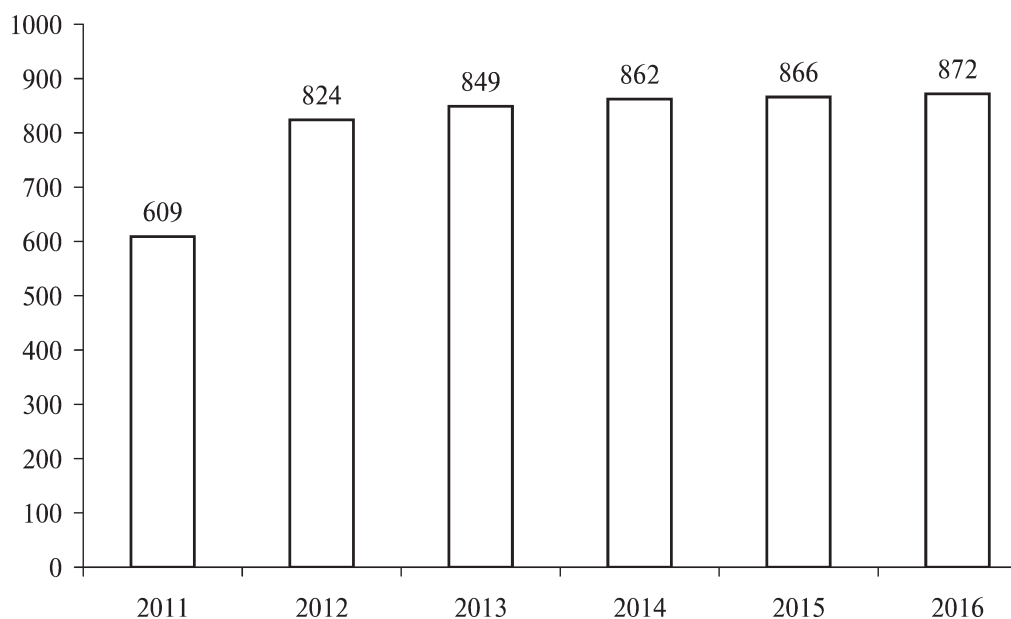


Рисунок 1 — Динаміка формування корпорацій в Україні

вила 824, проте подальша динаміка змін до зростання кількості корпорацій дещо зменшувалась та в 2013 р. становила 3 % (849), у 2014 р. — 1,5 % (862), у 2015 р. — 0,5 % (866), у 2016 р. — 0,7 % (872).

За Державним класифікатором України відповідно до Класифікації організаційно-правових форм господарювання корпорації є об'єднання підприємств (юридичних осіб), до яких також входять асоціація, консорціум, концерн, холдингова компанія.

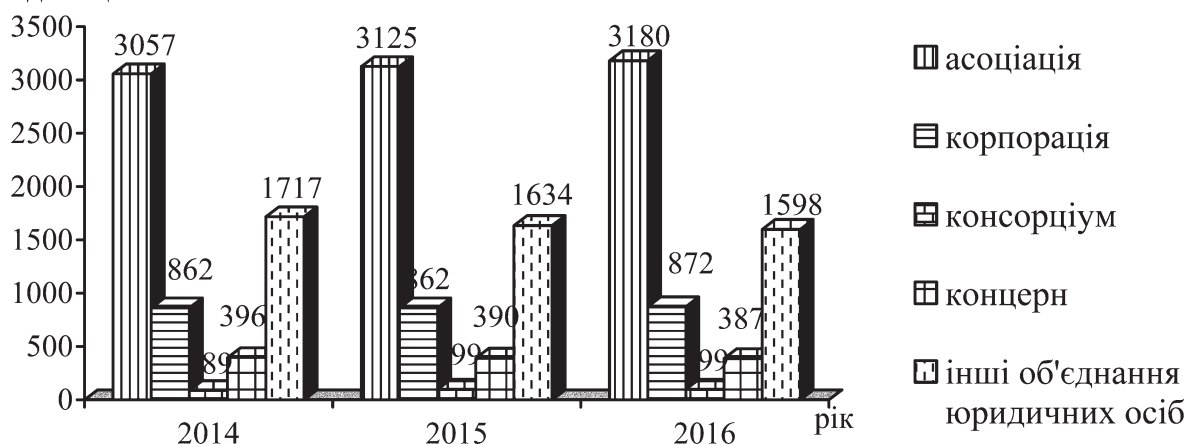


Рисунок 2 — Динаміка кількості об'єднань підприємств в Україні (за їх видами) протягом 2014–2016 рр.

нія, інші об'єднання юридичних осіб. На рис. 2 відображено співвідношення кількості об'єднань підприємств, що функціонують в Україні за ЄДРПОУ.

Незначні зміни кількості різних видів об'єднань підприємств в Україні протягом досліджуваного періоду вказують на відносну сталість таких організаційних структур, що дозволяє стверджувати про актуальність дослідження обліково-інформаційного забезпечення управління їх ресурсним потенціалом для створення сприятливих умов їхнього подальшого ефективного функціонування.

Необхідність розмежування підходів до сутності корпорації зумовлена тим, що розуміння науковцями цього поняття, а також форми організації господарської діяльності іноземних компаній як корпорацій позиціонується як всі види об'єднань підпри-

ємств та/або підприємства з акціонерним капіталом. У свою чергу, чинне законодавство розмежовує окремо асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, інші об'єднання юридичних осіб. Відсутність єдиного підходу до розуміння економічної сутності корпорації не дозволяє оцінити роль та значення корпорації як форми об'єднання підприємств для розвитку економічних відносин в цілому та суб'єкта господарювання зокрема, що спричиняє неефективне використання її ресурсного потенціалу і визначає особливості організації й методики ведення бухгалтерського обліку таких об'єднань. Тому, з метою уточнення понятійно-категорійного апарату, запропоновано два підходи до трактування сутності корпорації: 1) корпорація як корпоративне об'єднання, під яким слід розуміти юридичне об'єднання підприємств з розподіленими правами власності у формі акцій; 2) корпорація як форма об'єднання підприємств — форма об'єднання підприємств, що реалізується на основі поєднання ресурсного потенціалу

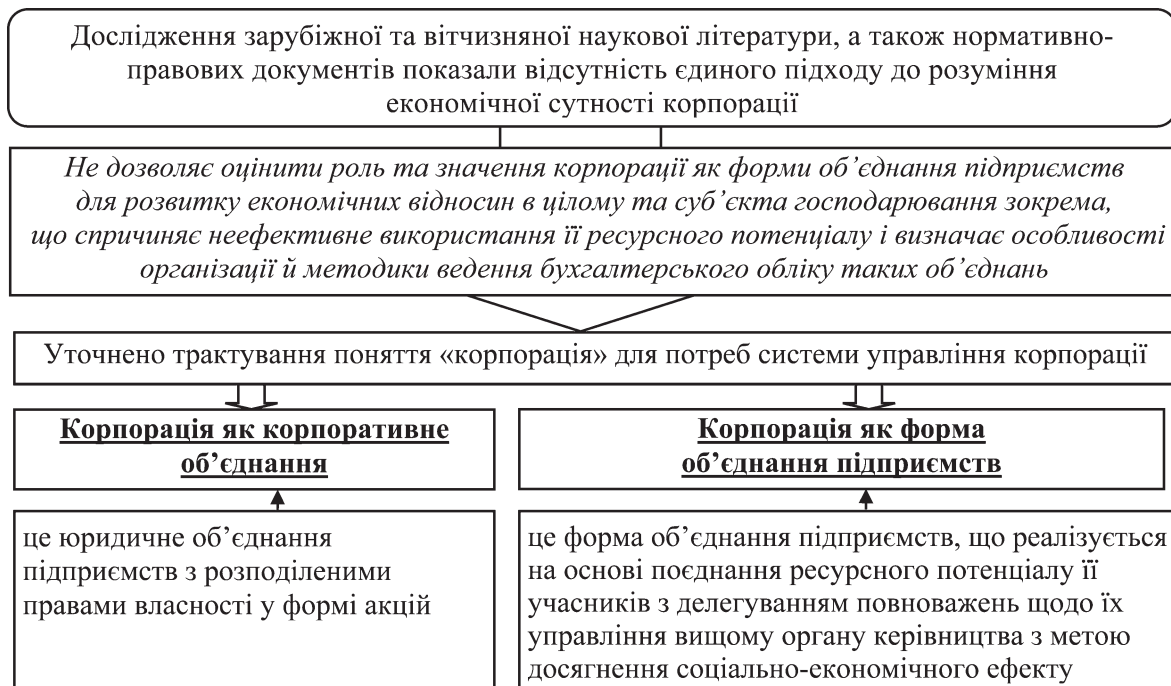


Рисунок 3 — Підходи до трактування економічної сутності корпорації: управлінський аспект

її учасників з делегуванням повноважень щодо їх управління вищому органу керівництва з метою досягнення соціально-економічного ефекту (рис. 3).

Розвиток діяльності корпорації вимагає від системи управління впровадження нових підходів до забезпечення її ефективності та раціональності, що здійснюється за рахунок організації дієвої системи бухгалтерського обліку, яка є основним постачальником управлінської інформації. Підвищення інформативності обліково-аналітичної системи корпорації для забезпечення менеджменту повною, достовірною та своєчасною інформацією з метою прийняття ефективних управлінських рішень потребує розробки інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи її діяльності.

Відповідно до рис. 3 корпорація як корпоративне об'єднання (фундаментальною ознакою є форма об'єднання підприємств та/або наявність розподілених прав власності у формі акцій) можливе з існуванням різних функціональних і структурних підходів до управління її діяльністю, що унеможливорює побудову інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи. Тому для ефективної організації системи бухгалтерського обліку й аналізу корпорації в умовах створення інтегрованої комп'ютерної інформацій-

ної системи вважаємо за необхідне дотримуватися підходу до розуміння корпорації як форми об'єднання підприємств.

Виходячи з проведеного дослідження, вважаємо за необхідне визначити особливості діяльності корпорації як форми об'єднання підприємств, які потрібно враховува-



Рисунок 4 — Особливі риси функціонування корпорації як форми об'єднання підприємств, що впливають на побудову інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи

ти при формуванні інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи для забезпечення ефективності системи управління таких суб'єктів господарювання (рис. 4).

Визначені на рис. 4 особливі риси функціонування корпорації як форми об'єднання підприємств, що впливають на побудову інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи, дозволяють ідентифікувати напрями удосконалення організації системи управління в цілому та бухгалтерського обліку і аналізу зокрема.

Відповідно до моделі корпоративного управління визначаються такі елементи, які здійснюють прямий вплив на організацію системи бухгалтерського обліку корпорації та, відповідно, побудову інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи: законодавча база; суб'єкти управління: склад акціонерів, структура та функції правління, взаємовідносини між учасниками; вимоги до розкриття інформації. Задоволення інтересів суб'єктів управління корпорації вимагає формування та інтерпретації необхідної інформації в системі бухгалтерського обліку для прийняття ефективних управлінських рішень оперативного та стратегічного характеру.

Основною проблемою корпоративного управління є узгодження інтересів управлінського персоналу та акціонерів (інвесторів), які зацікавлені в отриманні прибутку і в зростанні його величини в короткостроковій перспективі для отримання дивідендів. Управлінський персонал, у свою чергу, спрямовує господарську діяльність на довгострокову перспективу, що передбачає підвищення прибутковості корпорації в майбутньому. Також існують інші групи користувачів, які вимагають надання та інтерпретації облікової інформації в певному виді для визначених цілей.

Це вимагає від системи бухгалтерського обліку вибору техніки обліку та методів обліку об'єктів таким чином, щоб надати інформацію відповідно до запитів користувачів. Так, проф. М. М. Шигун навела можливу кількість варіативних форм за П(С)БО відповідно до складових облікової політики (табл. 1).

Таблиця 1 — Зведені дані за варіативними складовими облікової системи [7]

Складові облікової системи	Кількість варіативних форм за П(С)БО
Моделі організації бухгалтерського обліку	20736
Форми організації обліку	4
Форми ведення обліку	6
Форми первинних документів (типові, нетипові)	2
Облікові реєстри (типові, нетипові)	2
План рахунків (типовий, спрощений, робочий)	3
Калькуляції (нормативні, планові, фактичні)	3
Інвентаризація (суцільна, вибіркова, комплексна, часткова)	4
Типи звітності (фінансова, податкова, статистична, управлінська, соціальна, екологічна)	6
Моделі методики ведення бухгалтерського обліку	311 040
Методи оцінки вартості активів та зобов'язань:	
Методи амортизації основних засобів	6
Методи амортизації інших необоротних матеріальних активів	2
Методи амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів	2
Методи амортизації нематеріальних активів	6
Методи оцінки запасів при їх вибутті	5
Методи оцінки запасів на дату балансу	2
Методи визначення резерву сумнівних боргів	2
Методи оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг	3
Методи оцінки ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом	3
Методи оцінки активів або зобов'язань в операціях пов'язаних сторін	4
Методи визначення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції за відсутності активного ринку	3

З табл. 1 можна побачити значну кількість варіативності складових облікової системи у розрізі моделей організації бухгалтерського обліку та моделей методики бухгалтерського обліку. Це дозволяє нівелювати та інтерпретувати облікові дані відпо-

відно до вимог запитів суб'єктів управління через використання альтернативних варіантів, дозволених на законодавчому рівні. Тому для забезпечення ефективного функціонування корпорації та задоволення інтересів всіх користувачів обліково-аналітичної інформації необхідно скомпонувати такі складові системи бухгалтерського обліку, що будуть відповідати досягненню єдиної стратегії розвитку корпорації.

Визначені та розкриті особливості діяльності корпорації як форми об'єднання підприємств дозволять побудувати ефективну систему управління в умовах створення інтегрованої КІСК з урахуванням сучасних реалій суспільного розвитку економічних систем.

Висновки. Отже, в результаті дослідження економічної сутності поняття «корпорація» сформовано цілісний підхід до її ідентифікації та запропоновано два підходи до її розуміння: корпорація як корпоративне об'єднання — це юридичне об'єднання підприємств з розподіленими правами власності у формі акцій; корпорація як форма об'єднання підприємств — це форма об'єднання підприємств, що реалізується на основі поєднання ресурсного потенціалу її учасників з делегуванням повноважень щодо їх управління вищому органу керівництва з метою досягнення соціально-економічного ефекту.

Для забезпечення ефективності системи управління корпорації визначено особливі риси функціонування корпорації як форми об'єднання підприємств, що впливають на побудову інтегрованої комп'ютерної інформаційної системи.

Список літератури/References

1. Сигел, Дж. Словарь бухгалтерских терминов / Дж. Сигел, Дж. Шим; пер. с англ. — М. : ИНФА-М., 2001 — VIII, 408 с.
Sigel, J., Shym, J. (2001). *Slovar' buhgalterskih terminov* [Dictionary of Accounting terms]. Moscow, INFA Publ., VIII, 408 p.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Commercial Code of Ukraine]. Available at : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Смит, А. Исследование о природе и причинах богатства народов. 1776 [Електронний ресурс] / А. Смит. — Режим доступу : www.bibliomania.com/NonFiction/Smith/Wealth/index.htm.
Smith, A. *Issledovanie o prirode i prichinah bogatstva narodov* [Investigation of nature and Causes of wealth of peoples]. Available at : www.bibliomania.com/NonFiction/Smith/Wealth/index.htm.
4. Маршалл, А. Основы экономической науки / А. Маршалл ; [предисл. Дж. М. Кейнс ; пер. с англ. В. И. Бомкина, В. Т. Рысина, Р. И. Столпера]. — М. : Эксмо, 2007. — 1039 с.
Marshall, A. (2007). *Osnovyi ekonomicheskoy nauki* [Principles of economic science]. Moscow, Eksmo Publ., 1039 p.
5. Замора, О. І. Використання трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.07.02 — «Економіка сільського господарства і АПК» / О. І. Замора — К., 2006. — 22 с.
Zamora, A. I. (2006). *Vykorystannia trudovykh resursiv u silskohospodarskykh pidpriemstvakh* [The use of labor in agricultural enterprises]. Kyiv, 22 p.
6. Пилипенко, О. І. Корпоративні права в системі бухгалтерського обліку : [монографія] / О. І. Пилипенко. — Житомир : ФОП Кузьмін Дн. Л., 2010. — 612 с.
Pylypenko, O. I. (2010) *Korporatyvni prava v systemi bukhgalterskoho obliku* [Participation rights in the accounting system]. Zhytomyr, PE Kuzmin Dn. L. Publ., 612 p.

7. Шигун, М. М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку: теорія і методологія : монографія / М. М. Шигун. — Житомир : ЖДТУ, 2009. — 632 с.

Shyhun, M. M. (2009). *Rozvytok modeliuvannia systemy bukhhalterskoho obliku: teoriia i metodolohiia* [Development of accounting modeling: theory and methodology]. Zhytomyr, ZSTU Publ., 632 p.

Цель. Целью исследования является научное обоснование теоретических положений и разработка практических рекомендаций понятийного определения «корпорация» и совершенствование организационно-методического обеспечения бухгалтерского учета корпораций в условиях создания интегрированной компьютерной информационной системы, исследование экономической сущности корпорации как института хозяйствования для формирования подходов к ее идентификации и выявления особенностей деятельности.

Методы. Методологической основой исследования являются общенаучные и специальные методы познания. Для уточнения и углубления экономико-правовой сущности корпорации использованы методы теоретического обобщения, группировки и сравнения. Библиометрические и библиографический методы применены при выявлении проблемных вопросов по бухгалтерскому учету корпораций. Методы конкретизации, диалектический метод, анализ, синтез, абстрагирование положены в основу совершенствования организационно-методических положений бухгалтерского учета корпораций. Методы моделирования и корреляционно-регрессионного анализа применены для определения подходов к организации и методике учетно-аналитического обеспечения корпораций в условиях интегрированной КИСК. Для наглядного представления статистических данных использован графический метод.

Результаты. Определены подходы к пониманию сущности корпорации: как корпоративного объединения (объединение предприятий, признанное юридическим лицом с распределенными правами собственности в форме акций) и как формы объединения предприятий (форма объединения предприятий, реализуемая на основе сочетания ресурсного потенциала ее участников с делегированием полномочий по их управлению высшему органу управления с целью достижения социально-экономического эффекта), что позволило идентифицировать особенности деятельности корпорации как формы объединения предприятий в контексте определения факторов влияния на построение интегрированной компьютерной информационной системы для реализации учетно-аналитического обеспечения управления ресурсным потенциалом корпорации.

Ключевые слова: интеграция, интегрированные компьютерные информационные системы, идентификация, корпорация, корпоративное управление, корпоративные права, ресурсный потенциал.

Objective. The objective of the study is scientific substantiation of theoretical positions and development of practical recommendations of the conceptual definition of «corporation» and improvement of organizational methods of accounting corporations in terms of an integrated computer information system, studies of economic substance of the corporation as an institution for the formation of management approaches to its identification and identifying features of functioning.

Methods. General scientific and special methods of cognition are the methodological basis of the study. Methods of theoretical generalization, grouping and comparison are employed to clarify and deepen economic and legal nature of corporations. Bibliographic and bibliometric methods are used in the procezz of identifying issues of corporate accounting. Methods of specification, dialectical method, analysis, synthesis, abstraction are taken

as a basis of the improvement of organizational and methodical positions of corporations accounting. Methods of modeling and correlation-regression analysis are used to determine approaches to organization and methods of accounting and analytical support of corporations in terms of integrated CISC. Graphic method is applied for a visual representation of statistical data.

Results. The research determines the approaches to understanding the essence of the corporation, a corporate association (association of companies that recognized entity with distributed ownership rights in the form of shares) and as a form of association (form business combination realized through a combination of resources of potential participants with the delegation of authority to their top management body in order to achieve socio-economic effect), allowing to identify the specifics of the corporation as a form of association of enterprises in the context of determining factors influencing the construction of an integrated computer information system for the implementation of accounting and analytical maintenance of resource potential of the corporation.

Key words: integration, integrated computer information systems, identification, corporation, corporate governance, corporate law, resource potential.

УДК 657.221

Шепелюк В. А.,
канд. екон. наук,
старший викладач

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: vera-ronya@yandex. ua

ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЯ» ДЛЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

UDC 657.221

Shepeliuk V. A.,
PhD in Economic sciences,
Senior Lecturer

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: vera-ronya@yandex. ua

DEFINITION OF «INFORMATION» FOR ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT IN THE MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY

Мета. Мета статті — на основі узагальнення та аналізу наукових джерел визначити і скоригувати поняття «інформація» для обліково-аналітичного забезпечення в управлінні економічною безпекою підприємства.

Методи. У ході дослідження застосовано загальнонаукові та спеціальні методи і прийоми пізнання, а саме методи теоретичного узагальнення і порівняння, аналізу і синтезу для уточнення сутності поняття «інформація».

Результати. На підставі проведеного дослідження проаналізовано існуючі підходи до визначення категорійного поняття «інформація» та, розглядаються основні

© В. А. Шепелюк, 2017